І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ТРАВНЯ 1961 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 10, 1961 No. 86. VOL. LXVIII.

ШЕПЕРДА ПРИВІТАЛИ В СТОЛИЦІ ЯК ГЕРОЯ

ПЕРШИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ АСТРОНАВТ ОПОВІДАЄ ПРО СВІЙ ЛЕТ; ПРЕЗИДЕНТ ВІДЗНАЧИВ ЙОГО МЕДАЛЕЮ ЗА ВИЗНАЧНУ СЛУЖБУ

Вашингтон. — 250.000 вашингтонців вітали першого американського астронавта в столиці як героя, що своїм летом в космічні простори довів, що і ЗДА не стоять позаду в ділянці здобування і пізнавання космічних просторів. Президент Кеннеді припняв йому Медалю за Визначну Службу, яку встановила Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація. Шеперд, після церемонії в Білому Домі від'їхав до Капітолю в авті разом із дружиною. В дальших автах їхали інші астронавти та високі державні представники і керівні особи з аеронавтичної адміністрації. Після цих вітань уряду і в Конґресі Шеперд вернувся до нового будинку державного департаменту, де відбув пресову телевізійну і радіову конференцію, на якій було присутніх 500 журналістів. Журналісти ставили численні запити, на які перший астронавт відповідав і речево оповідав про свій лет. Коли ж запити відносилися до технічних проблем і справи дальшої політики Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації, то Шеперд просив представників цієї адміністрації, щоб вони давали потрібні вияснення. Шеперд заявив, що його короткий лет відбувся без жадних „злих моментів", як це можна було передбачити на основі докладних і дуже обережних випробувань, які перебули всі сім астронавтів перед цим пробним летом. Перший астронавт признався, що мав „деякий страх", коли його замкнули в кабіні, в якій він мусів чекати дві години і 34 мінути. Під час лету все йшло „легко". Деяке фізичне змучення відчував Шеперд під час того, як він прилетів на землю і коли з нього стягали його важке одіння астронавта, бо тоді йому було трохи „загаряче". Шеперд відповідав журналістам із гумором. На запит про те, як він почувався тоді, коли він був кілька мінут в космічних просторах, де не діє притягання Землі, і де людина „нічого не важить", астронавт відповів, що він тоді думав про те, що такий запит йому поставлять на пресовій конференції, і що треба цю справу добре собі усвідомити. Шеперд часто підкреслював, що його успіх є успіхом всіх астронавтів та всіх тих, які напрацювалися на те, щоб той лет з успіхом міг відбутися. „Це заслуга соток людей, що працювали над здійсненням проєкту „Меркурій". Астронавт казав, що побут в просторах, де немає притягання Землі, є „приємним досвідом". Командор Шеперд заявив, що американський лет в космічні простори міг би був відбутись перед совєтським летом Гаґаріна. На думку Шеперда його успіх не матиме впливу на дальші проби з летами в космічні простори, які призначає Космічна Адміністрація, яка має свої докладні пляни в цій ділянці. Те саме потвердив і директор проєкту „Меркурій" Роберт М. Ґілрот, який заявив, що лет Шеперда є „милевим кроком" вперед, але він не змінить давніших плянів летів в космічні простори довкола Землі. Голова Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Е. Вебб сказав, що випробовуться сильніші ракети, які могли б викинути кабіну з людиною на ту висоту, щоб вона могла дістатися в орбіту і облетіти довкруги Землю.

В Білому Домі були присутні члени Президентового Кабінету, члени обидвох Космічних Комісій, віце-президент Линдон Б. Джансон та інші визначні особистості. Разом із Шепердом були присутні і всі інші 6 астронавтів. Церемонія передачі Медалі Заслуги відбулася в залі „город троянд". Президент сказав, що командор Шеперд і інші астронавти є гордістю народу. Лет із минулої п'ятниці, що відбувся зі швидкістю 5.100 миль на годину, є вислідом праці численних осіб. „Я хочу висловити в імені всіх нас велику радість із того, що можемо привітати тут командора Шеперда". — Президент дякував всім за те, що прислужилися до цього успіху, назвавши по імені працівників Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації. Кеннеді підкреслив, що лет командора Шеперда відбувся на очах численних осіб, серед громадянства, яке „рішене багато рискувати, але при тому і багато зискати".

ВІДЗНАЧЕННЯ ГЕРОЯ. Президент Джан Ф. Кеннеді вручає Аленові Шепердові медалю видатної служби Національної Аеронавтики і Космічних просторів. Збоку приглядаються дружина першого американського астронавта Луїза та його батько, полк. Ален Шеперд старший, і мати. На фото внизу — астронавт Шеперд з дружиною відповідають на привітання зібраних мас людей під час моторкади по вулицях столиці.

В Нюарку почався двотижневий Семінар Державної Оборони

Нюарк, Н. Дж. (Р. Х.) — з участю високих старшин збройних сил та лідерів індустрії і торгівлі стейту Ню Джерзі тут розпочався в понеділок 2-го травня двотижневий Семінар Державної Оборони, що його ведуть інструктори і старшини армії, авіяції, фльоти і морської піхоти з Індустріяльного Коледжу Збройних Сил у Вашингтоні. Цей семінар є одним з чотирнадцяти, що їх влаштовується річно по вибраних містах ЗДА. Т. Р. Джовис, голова ради директорів фірми Дейстром, Інк. відкрив нюарський семінар від імени стейтової Торговельної Палати, що є його спонсором. Серед тих, що брали участь у відкритті, був сенатор Геррисон А. Вілліямс з Ню Джерзі, який звернув учасникам семінару увагу на те, що в теперішніх часах треба мати широкий погляд на оборону держави і приділяти фонди не лише на ефективну зброю, але в першій мірі на сильну і розвинену систему навчання. Завдання і цілі Семінару Державної Оборони з'ясував командант Індустріяльного Коледжу Збройних Сил, генерал Дж. Б. Манді. Він заявив, що Америка і Західній світ вже тепер є в тотальному зударі з ворогом — міжнародним комунізмом, і що треба бути у постійному поготівлі. Щодо цілей Семінару, Манді пояснив, що Індустріяльний Коледж веде десятимісячні курси у Вашингтоні для вибраних високих ранґою офіцерів збройних сил і деяких лідерів індустрії і промислу. Одним з ґрадуантів Коледжу є бувший президент Двайт Айзенгавер. Крім цього дві групи інструкторів відвідують по сім міст ЗДА річно зі сконденсованою програмою лекцій на тему державної безпеки, включно з викладами про стан військового поготівля і про нові винаходи в науці і технології. Семінар по містах Америки є відкритис для офіцерів реґулярних формацій околиці і тих, що є членами резерви, як також вужчого кола високих урядовців в індустрії і бизнесі. Ціллю семінарів є передання заслуханих інформацій ширшим колам громадянства, як також те, щоб розвинути поняття співпраці між приватною індустрією і військово-оборонними чинниками в державі. Перший день семінару включав ілюстровані лекції про найновіші досягнення ЗДА і СССР у дослідах космічних просторів і перегляд технологічних поступів ЗДА. Викладачами Семінару Державної Безпеки в Нюарку є два полковники повітряної фльоти, полковник морської піхоти, два полковники армії, і капітан морської фльоти. Всі вони відвідували різні частини світу, включно з СССР, в яких вони спеціялізуються. У програмі семінару є між іншим і обговорення діляно к Східньої Европи, поневолених націй і комунізму. Головний інструктор полк. Ф. К. Пол недавно відвідав Україну і у своїх лекціях вживає деяких зроблених там світлин. У списку учасників семінару зареєстровані ред. Ростислав Хом'як від „Свободи" і ред. Вол. Душник від видань УККА.

В АМЕРИЦІ

● **5-го травня президент Джан Кеннеді підписав закон** про збільшення мінімальної заробітної платні до $1.25 за годину праці. Закон обов'язує після 120 днів після його підписання. Президент заявив, що він є вдоволений із цього закону, але заповів його поширення на дальші категорії робітників в найближчих роках.

● **На останній пресовій конференції Кеннеді заявив,** що ЗДА не плянують вишколювати кубинських повстанців на терені тієї країни ані ніде інде „в теперішньому часі". Перед тією пресовою конференцією Кеннеді прийняв в Білому Домі президента Кубинської Революційної Ради д-ра Хозе Міра Кардону. На конференції обговорювали справу американської допомоги кубинським повстанцям в цій країні.

● **8-го травня колишній президент** Гаррі С. Труман відзначав 77-народини в готелі Мюлбан в Кензас Сіті, Мізурі. Президент Кеннеді телефонічно переслав Трумановi свій привіт із Білого Дому у Вашинґтоні. У прийнятті взяло коло 200 осіб, давніх приятелів колишнього президента, який заявив, що він бажав би собі, щоб люди припинили рахувати йому роки.

● **Колюмбія Бродкестінґ Сістем** плянує накрутити фільм із експрезидентом Дейвідом Д. Айзенгавером. В тій цілі представник цієї радіовисильні відвідає Айзенгавера на його фармі в Ґеттисбурґу, Па., і відбуде з ним довше інтерв'ю на тему його 8-річного побуту в Білому Домі та про завдання президентури. Частини цього інтерв'ю висвітлювані будуть в радіопрограмах, а цілість передадуть до бібліотеки музею ім. Айзенгавера в Абілені, Кензас.

Торнада і повені спричинили смерть 33-ох осіб

Гаррісон, Аркенсо. — При кінці тижня і в неділю в стейтах Аркенсо, Мізурі, Кентаки і Оклагома бушували жахливі торнада, які на спілку зі зливами спричинили великі матеріяльні втрати на смерть понад тридцятьох осіб. В Оклагомі число вбитих осіб виносить 15, але воно ще може збільшитися, коли надійдуть докладніші звідомлення з усіх місцевостей. В стейті Аркенсо число вбитих осіб дійшло до 6-ох, а в стейті Кентаки двоє дітей, поранені шклом із розбитих буревісм вікон. Одночасно падали сильні дощі, які спричинили виливи рік, і внаслідок цього життя соток людей є загрожене.

Голова шефів об'єднаних штабів ЗДА відвідав південну Азію

Гонг Конг. — До Гонг Конгу прибув у минулу неділю голова шефів об'єднаних штабів збройних сил ЗДА, ген. Лайман Л. Лемніцер, який відвідав столиці Сіяму, Ляосу і Південного В'єтнаму та перевів наради з тамошніми керівними державними мужами й військовиками у зв'язку з загрозливою ситуацією внаслідку комуністичної агресії. Зокрема ген. Лемніцер студіював ситуацію в Південному В'єтнамі, де комуністична інфільтрація довела до того стану, що коло 1.000 осіб гине там що місяця із рук комуністичних терористів. Ген. Лемніцер буцім-то — за твердженням газет — є прихильником безпосередньої американської військової інтервенції в Південному В'єтнамі, яка прийшла б туди на запрошення президента Нго Дінг Дієма, щоб розторошити комуністичних партизанів. Така інтервенція — кажеться в коментарях преси — була б потрібна ще тому, щоб відстрашити комуністів від фактичного заволодіння в Ляосі під покришкою його „невтральности". Ця можливість не є виключена тому, що кандидат на „невтрального" прем'єра Ляосу Суванна Фоума виразно схиляється в бік комуністів, співпрацює з комуністичними партизанами та виступав під час своєї недавньої візити в Москві й Пейпінгу цілком, як комуністичний поплентач.

Західня Німеччина відкине пропозицію Москви на безпосередні переговори

Бонн. — Західньо-німецький уряд виготовив проєкт відповіді на совєтську ноту з 17 лютого ц. р., в якій Москва, вірна своїй дипломатичній традиції, переплітала залицянки з шантажевими погрозами. Суттю тієї большевицької ноти була пропозиція повести безпосередні совєтсько-західні німецькі переговори про мировий договір, з виразним натяком, що в такому випадку Західня Німеччина зможе „боронити свої інтереси" та зберегти ті інтереси на терені Західнього Берліну. Однак Москва відразу попереджувала, що вона не відступить від принципу підписання мирових договорів з двома Німеччинами, себто закріплення двоподілу Німеччини. Москва страшила Західню Німеччину, що між СССР і західніми великодержавами є спільні інтереси, в ім'я котрих західні союзники Німеччини можуть зрадити її. Врешті, московська нота застрашувала Західню Німеччину погрозою, що у випадку неґативної її відповіді вона, Москва, підпише з Східньою Німеччиною сепаратний мировий договір з утратою Західньою Німеччиною шанси боронити своїх інтересів у Берліні. Всі ці залицянки та погрози не зробили враження на уряд в Бонні. Західня Німеччина послідовно спирає свою політику на союзі з Заходом і тому не вірить в успіх інтриг совєтської дипломатії, наставленої на розвалення всередині союзного бльоку НАТО. Проєкт відповіді Москві розглядають тепер у Вашинґтоні, Лондоні й Парижі.

Громада у Филаделфії згадала сл. п. Дмитра Галичина Панахидою і сходинами

Филаделфія. — Панахидою в катедральному храмі Непорочного Зачаття та жалобними сходинами в залі Горожанського Клюбу згадала місцева Українська Громада сл. п. Дмитра Галичина, головного предсідника Українського Народного Союзу та президента Українського Конґресового Комітету у сороковий день його смерти минулої суботи, 6-го травня. Сл. п. Дмитро Галичин помер в Ню Йорку 26-го березня ц. р. після нещасливого випадку, впавши на сходах підземної залізниці. Панахида і сходини у Филаделфії минулої суботи відбулися стараннями очолюваних д-ром Володимиром Галаном місцевих Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, Відділу УККомітету та Відділу Об'єднання бувших Вояків Українців в Америці. Панахиду відправили парох катедрального храму всч. о. Петро Липин, всч. о. совітник Олександер Трешневський, всч. о. д-р Ол. Кобрин й всч. о. Йосип Мартинюк. Жалобні сходини після панахиди відкрив коротким словом д-р Вол. Галан, а після нього промовляли: дир. Іван Поритко від місцевого Відділу УКК, головні радні УНСоюзу п-ні Олена Штогрин і Іван Одежинський, Роман Карбівник, що репрезентував старших громадяндіячів, та секретар Окружного Комітету Відділів УНС інж. Іванв Скіра. Півтори сотні осіб взяло участь у цій імпрезі.

Збагачується український стан посідання в ЗДА

З кожним роком збагачується український стан посідання в Америці новими здобутками, новими досягненнями і новими будівлями, зокрема церквами, школами і народними домами. До великого і багатобічного збагачення українського стану посідання в цій країні належатиме й показаний на цій фотознімці будинок Молодшого Коледжу (Менор Джуніор Коледж) для дівчат, що його ведуть Сестри Василіянки у Факс Чейс у Филаделфії. Врочистість благословення наріжного каменя під будову цього коледжу відбудеться в День Матері, в найближчу неділю, 14-го травня, о год. 4:30 по полудні і його довершить Преосв. Кир Йосиф Шмондюк, адміністратор филаделфійської архиєпархії, в сослуженні численного духовенства. Передбачається, що в цих врочистостях візьме участь біля 30,000 осіб. Губернатор Пенсилвенії прийняв почесне головство Комітету збірки фондів на будову цього коледжу та офіціяльно започаткував збірку, ціллю якої є придбати потрібних на будову 750,000 долярів. У врочистостях візьме участь Впр. Мати Зеновія, головна настоятелька Сестер Василіянок, що для тієї мети повернулась із Риму. З багатьох довколишніх, як і віддалених Громад організується спеціяльні прогулянки тисяч громадян, що бажають бути свідками цієї великої і багатолюдної врочистости, що нею буде благословення наріжного каменя нового Коледжу у Факс Чейсі в найближчу неділю.

ЗДА БОРОНИТИМУТЬ ЗАХІДНІЙ БЕРЛІН ПРОТИ НАСТУПУ МОСКВИ

Осльо. — Державний секретар Дін Раск, у своїй 70-хвилинній промові в першому дні конференції 15-х міністрів закордонних справ членських держав Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО), в минулий понеділок 8 травня ц. р., заявив, що західні великодержави боронитимуть свої права в Західньому Берліні і вільний доступ до нього всіми можливими способами. Державний секретар перестеріг Москву, щоб вона не мала ніяких сумнівів що західні великодержави вважатимуть за порушення міжнародних зобов'язань і леґальних прав Заходу, якщо СССР захотів би підписати сепаратний мировий договір із східньо-німецьким сателітом. Раск признав, що у зв'язку з останніми деклараціями Хрущова в цій справі не можна виключати, що пізнім літом цього року Совєти дійсно такий сепаратний мир з німецькими комуністами підпишуть. Раск не зайняв рішучого становища проти того, щоб німецькі комуністи переводили контролю руху в прикордонних берлінсько-німецьких пунктах, і негайні коментатори пояснили, що Захід толеруватиме таких контролерів, поки вони не будуть спутувати руху. Щойно тоді західні великодержави вжили б усіх доступних їм засобів для зламання такої нової бльокади Берліну. Зрештою, державний секретар дав загальний образ міжнародної ситуації, зокрема в південній Азії, в Конго і Кубі вказавши на активність комунізму в різних частинах світу, як на одностайний плян наступу. Дін Раск признав, що позиція прозахіднього уряду в Ляосі Боуна Ума послабла внаслідку мілітарних перемог комуністичних партизанів, підтримуваних Совєтами, і браку бойового духа в королівській ляоській армії. Але водночас Раск з ще більшою журбою говорив про загрозу для Південного В'єтнаму та запевнив, що ЗДА рішені допомогти тій країні зберегти свою незалежність і свободу. З інших важливих для вільного світу справ, Дін Раск заторкнув ще раз засадничу оборонну стратегію ЗДА і їх відношення до НАТО. Ото ж Дін Раск запевнив, що ЗДА не відкличуть з Европи ніяких своїх військ і не послаблять своєї тамошньої ані атомової ані конвенціональної збройної сили. Конференція НАТО триває від минулого понеділка і предбачена до середи 10 травня ц. р. Проводить її, в ролі господаря, норвезький міністер закордонних справ д-р Гальвард Лянґе. Звідомлення склав новий генеральний секретар д-р Дірк Стіккер. За найпершими коментарями західньої преси — державний секретар Дін Раск, який вперше виступив на великій західньо-европейській міжнародній конференції, зробив на міністрах союзних з Америкою держав надзвичайне позитивне враження.

Французько-альжирські переговори почнуться 20-го травня ц. р.

Париж. — Французький уряд запропонував альжирсько-арабським націоналістам з так званого тимчасового уряду Альжиру, що має свій осідок в Тунісі, щоб 16 цього місяця розпочати безпосередні переговори про військове перемир'я в Альжирі та про передумови для тамошнього всенародного плебісциту. Однак згаданий тимчасовий уряд альжирських арабів із свого боку запропонував дату 20 травня ц. р. і Франція напевне на це погодиться. За причину пересунення арабами терміну на 4 дні дальше подають перебування тепер в роз'їздах альжирсько-арабських лідерів і неможливість повороту їх до Тунісу та переведення ними докладних нарад, що мусять попередити переговори з Францією. Переговори будуть вестися, як раніше визначено, в прикордонному французько-швайцарському містечку Евіян-ле Бен. Тим часом в Альжирі покищо продовжується французько-арабська партизанська війна. У ході тієї війни французька артилерія острілювала арабську оселю Бу Бекер, миля в глибині марокканської території. Згинув один мешканець і другий був ранений, але ціле населення оселі впало в паніку, лякаючись наїзду французів. Марокканський уряд заклав проти того інциденту протест.

В Ірані настав новий уряд

Тегеран. — Іранський шах Мохаммед Різа Павелі прийняв димісію уряду Яфара Шаріф-Імамі і призначив новим прем'єром міністра фінансів д-р Алі Аміні. Названий вгорі прем'єр був гостро атакований за зудари поліції з демонструючими вчителями, які страйкували задля отримання підвишки платень, з студентами, які виступили в обороні вчителів. Д-р Алі Аміні, який зобов'язався скласти новий уряд до п'ятниці цього тижня, виголосив до іранського народу промову через радіо, вказавши на дуже важку ситуацію іранського народного господарства. Він оскаржив попередніх правителів Ірану в прогайнуванні природних іранських джерел прибутків та в легковаженні власних господарських законів. Зокрема він закинув зловживання численними державними урядовцями. Іран має поважні джерела нафти і тому він має природні дані на здорову господарку. Іран є одним з членів середньо-азійського оборонного пакту (СЕАТО) і разом з Пакістаном та Туреччиною творить трійцю прозахідніх й антисовєтських мусульманських країн.

У СВІТІ

● **У Ляосі, Камбоджі і Південному В'єтнамі** був в минулому тижні і переводив наради з тамошніми державними мужами колишній нюйоркський губернатор, колись амбасадор у Москві, тепер „амбасадор в роз'їздах', Аверелл Гарриман. До Південної Кореї, Японії і на Формозу виїхав в місії від державного департаменту сен. Джан Дж. Спаркман. Державний секретар Дін Раск відлетів на з'їзд міністрів закордонних справ НАТО в Осльо, Норвеґії, та на Женевську конференцію в справі Ляосу.

● **В столиці Альжиру,** місті тієї самої назви, все ще обов'язує поліційна година від 9-ої вечером до 5-ої ранку. Військові стежі в місті і довкола міста пильнують, щоб нікого не було на вулицях.

● **У Парижі американський** амбасадор, генерал Джеймс Гейвін, під час обіду, виданого в його честь Спілкою англо-американської преси, рішуче заперечив будь-яку причетність американських військових чи цивільних чинників з револютою генералів в Альжирі. Коли ж один приявний англійський редактор заявив, що пресові плітки про таку причетність підтримувало само французьке міністерство закордонних справ, приявний на тому бенкеті представник французькогно уряду обурився і хотів вийти, а залишився тільки на інтервенцію американського амбасадора.

● **В Англії, в м. Пуль,** померла Мері Бонгем Крісті, вдова у віці 96 літ, яка впродовж 34-х років мешкала сама одна з нечисленною прислугою в замку з 80 кімнатами. Вона перетворила острів Бавнсі, що був її власністю, в рай для звірят, з забороною вступу туди будь-кому з-зовні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Лет у всесвіт

Лет першого американця у ракеті на висоту 115 миль та його щасливий поворот на Землю у найкращому здоров'ї — це історична подія з великими наслідками для найближчої майбутности. Президент Кеннеді назвав її „межовим стовпом на шляху нашого дослідження міжплянетних просторів". Але це окреслення скромне в порівнянні з голосами сірих осіб „з вулиці", що їх опитували журналісти, з заявами найвищих державних мужів і фахівців різних вільних країн. „Признаймо американцям заслугу, — писав у передовій статті лондонський „Таймс" — не як суперникам у перегонах з ціллю виграти чи програти, а як жертводавцям до скарбниці, яка в остаточному завершенні буде таки спільною спадщиною". Ця спільна спадщина стосується цілого людства. І коли йде про користі того людства, про дійсні осяги для безсмертного люського духа, про непроминальні вартості науки, то і давніші американські дослідження міжплянетного обширу, і цей останній лет командора Аллена Шеперда куди вартніші за совєтські спутнікові феєрверки і підозрілу абракадабру Гагаріна.

„Якщо ми зворушені, — писав великий паризький щоденник „Фіґаро", — то тому, що американці, не маючи звичаю будь-що засекречувати, навіть своїх помилок, дозволили нам простежити мить по митті за тим ґрандіозним експериментом". „Чому ви думаєте, що це такий великий упіх?" — запитав журналіст прохожого на вулиці Ню Йорку. — „Тому, — відповів прохожий, — що ми знаємо напевно, що це — успіх, тоді як з совєтським астронавтом ми тієї певности не маємо..." Люди мимохіть порівнюють лети Гагаріна і Шеперда. Совєтська офіційна агенція ТАСС знецінює американський осяг, вказуючи на те, що Шеперд не облетів Землі, а, знявшись на 115 миль вгору, пролетів лише 302 милі від місця вистрелення ракети і осів на морі; що совєтський „Восток" був „сферичним кораблем", а американська ракета — тільки „капсулею". Але большевики промовчують що вони розпочали ракетобудівництво на п'ять років раніше від Америки, що для розвитку ракет і застосування їх в сферичному обширі вони висотують з 200-мільйонового населення Совєтського Союзу всі соки із *шкодою для найперших його потреб, і найголовніше* — що всі ті зусилля володарів Кремлю наставлені на військові та пропаґандивні цілі. І хоч уже 26-го серпня 1957-го року большевики офіційно проголосили, що вони випродукували міжконтинентальну ракету, а 4-го жовтня вистрелили свого першого „Спутніка", від того часу совєтські ракети служать тільки для застрашування та шантажування Заходу, а всі „спутніки", „луніки" і „сферичні кораблі" служать тільки для пропаґанди.

Додатні сторінки американського експерименту, зробленого на очах і під контролею цілого світу без уваги на реальну можливість невдачі, цей суто науковий та спортсменський підхід американської державної верхівки і всього народу до цієї проблеми, мусять викликати респект в цілого людства. Кожна сяк-так об'єктивна людина мусить бачити різницю між двома світами — большевицьким і американським — на такому наявному прикладі, як лети в космічний простір. І кожний обсерватор мусить доходити до висновку, що в остаточному завершенні людство виграє на зусиллях не змовників і пропаґандистів, але вчених дослідників і популяризаторів. До цього остаточного завершення ще далекий шлях. Але американська вільна наука, об'єднана в зусиллях з вільним промислом, ступає по тому шляху стомилевими кроками, ані трохи не обнижуючи своїми зусиллями ані життьового рівня американських громадян, ні щораз більших соціяльно - економічних здобутків. Цієї правди не всилі закрити большевицькі пропаґандивні сатрапи з галасом циркової реклями. Лет першого американського астронавта пригадав світові всі ці вартості американського піонерського духа й американської сили, яка є запорукою життя і здоров'я світу, а не його заглади.

Концтабори — „могутня зброя в боротьбі за комунізм"

Відзначаючи 49-річчя з дня виходу першого числа ленінської „Правди", московська „Правда", орган Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу, присвятила своє число з 5-го травня ц. р. „дневі совєтської преси". Озаголовлюючи передову статтю про значення цієї преси бундючним льозунгом: „Могутня зброя в боротьбі за комунізм", совєтські пресовики не спостереглися, що цей заголовок підходить цілком до вміщеного в цьому ж числі „Правди" і надрукованого дрібним друком на 4-ій сторінці широкого повідомлення під назвою „У Президії Верховного Совєту РСФСР" про притягання до судової відповідальности осіб, які „відмовляються від суспільнокорисної праці і ведуть паразитарний спосіб життя" і про „покарання їх засланням та примусовими роботами у призначених для цього спеціяльно місцях".

Зреферований в цьому повідомленні „указ" Верховного Совєту Російської СФСР про посилення боротьби із „паразитами", „неробами" і „спекулянтами", який, згідно з повідомленням закордонних кореспондентів, має бути поширений незабаром на всі інші совєтські республіки, привертає наново зліквідовану буцімто останніми роками „ліберальним" режимом Хрущова систему заслання, примусових робіт і концентраційни таборів. Стверджуючи, що в совєтському суспільстві, по селах і містах, існують ще „окремі люди, які вперто не виявляють бажання чесно працювати", згаданий указ встановлює для таких „антигромадських паразитарних елементів" судові розправи в районових і міських судах, які матимуть право засуджувати їх на заслання протягом від 2 до 5 років, „з конфіскатою майна, надбаного нетрудовим шляхом, і з обов'язковим притягненням до праці в місці поселення". Встановлені указом кари передбачено, зокрема, для тих, що „влаштовуються фіктивно на роботу, але живуть фактично з нетрудових прибутків і збагачуються за рахунок держави, за рахунок трудящих, або ж, будучи цілком працездатними, не працюють взагалі ніде, займаються забороненими промислами, приватнопідприємницькою діяльністю, жебрацтвом, здобувають *нетрудові прибутки з експлуатації приватних авт*, використовують найману робітну силу, отримують нетрудові прибутки з дачних і земельних ділянок, займаються будуванням домів і дач з допомогою засобів, здобутих нетрудовим шляхом" і т. ін. Підлягатимуть передбаченому „указом" покаранню також ті колгоспники, які, „користуючись усякими встановленими для них полегшами, займаються варенням самогону, ведуть паразитарний спосіб життя, підривають трудову дисципліну і тим самим завдають шкоду артільному господарству". До такого покарання, і то не тільки районовими чи міськими судами, але й скликаними в потребі „громадськими судами" з-поміж самих робітників чи колгоспників, можуть бути засуджені особи, які „влаштовуються на працю в підприємствах, установах чи колгоспах тільки фіктивно, а на ділі ведуть паразитарний спосіб життя".

Не зважаючи на ствердження, що йде тільки про „окремі одиниці", прийнято цей закон згідно із дальшим ствердженням, у висліді „численних побажань трудящих, щоб посилити боротьбу з антигромадськими елементами". Це, як і численні алярми совєтської преси, друковані останніми роками, доводить, що боротьба з „паразитами" і „неробами" буде масовою і що її використає режим за давньою й випробуваною традицією, з одного боку, для ліквідації опозиційних потенціяльно елементів, а з другого, — для мобілізації дешевої робітної сили засланих в'язнів.

Привернення системи заслання, примусової праці і концтаборів в їх давньому засягу свідчить ще й про те, що „соціялізм" без цих старих і випробуваних засобів будувати годі і що саме ця система є найважливішою таки „могутньою зброєю в боротьбі за комунізм".

ДИПЛОМАТИ — ШПИГУНИ

Двогодинний, ведений здебільша за закритими дверима, судовий процес в Лондоні, у висліді якого засуджено до найвищого виміру кари — 42 років ув'язнення — британського дипломата Джорджа Блейка за постачання важливих документів Совєтам, був другим з черги впродовж останніх двох місяців сенсаційним шпигунським процесом у Великій Британії. Якщо ж взяти до уваги великі шпигунські афери в тій країні з часу закінчення другої світової війни — справи Нунна Мея, Клавса Фукса, Доналда Мекліна і Гю Бирджеса, Генрі Ф. Гавтона і товаришів, — то справа Джорджа Блейка є вже п'ятою з черги.

Афера Джорджа Блейка характеристична не так своєю суттю, бо ж шпигуни були й будуть, як тим, що названий британський дипломат мав можливість протягом восьми років — від 1953 року до 1961 р. — активно працювати для Совєтів, постачаючи їм важливі інформації, які тільки попали до його рук, не викликаючи підозріння ні у своїх зверхників, ні навіть в колах військової контррозвідки і Скотленд Ярду. Цим справа Блейка нагадує у великій мірі аферу Мекліна і Бирджеса, британських дипломатів, службовців Британського Закордонного Бюра, які довгими роками вели совєтську шпигунську роботу

Джордж Блейк, 38 років, народжений у Голляндії, син британського дипломата і матері голляндського роду, вже з молодих літ пізнав багато країн Европи і, крім англійської, опанував добре мови голляндську, німецьку і французьку. Звільнений після закінчення другої світової війни з військової служби у фльоті, під час якої він працював перекладачем у Гамбурґу, Блейк зразу ж включився в працю британського міністерства закордонних справ і вже тоді почав з якихось причин вивчати російську мову. В 1950 році він був відряджений на становище віце - консула до Сеулу, в Південній Кореї, і там був захоплений в полон північно - корейськими комуністами разом з іншими британськими дипломатами. Звільнено Блейка з полону щойно в 1953 році, після чого він вернувся до Англії знову ж на дипломатичну працю, і вже тоді, буцімто з власної опонуки і тільки з ідейного переконання, почав працювати для Совєтів, постачаючи їм важливі документи. Якогось спеціяльного „промивання мозку" під час свого перебування в комуністичному полоні, — як заявив британський прем'єр Мекміллен, — Блейк не перейшов, але саме в той час, згідно з його зізнаннями, в нього наступила „зміна філософічних і політичних поглядів", і з 1951 році він нібито переконався, що „комуністична система краща і — комунізм переможе". Це буцімто спонукало Блейка до шпигунської праці в користь Совєтів, яку він робив наполегливо протягом своєї дальшої дипломатичної служби на таких важливих постах, як британські представництва в Берліні і на Середньому Сході. Політичний матеріял, що його передавав Блейк большевикам, мав таке величезне значення, що він практично — за словами судді лорда Паркера —ударемнював всі політичні й дипломатичні заходи Великої Британії супроти Совєтського Союзу і комуністичної експансії у світі.

Процес Блейка виявляє одну з причин, чому ті чи інші акції і контракції держав вільного світу залишаються безуспішними і чому Совєти випереджають Захід на різних ділянках, особливо ж у політичній і пропаґандивній експансії. З другого боку афера Блейка доводить, що Совєти мають своїх людей на різних важливих становищах у державному апараті західніх країн, і що оберегтися проти цих внутрішніх шпигунів тяжко, бо їхповсаджували большевики заздалегідь, пляново і „на довшу мету". Всі ці факти вимагають подвійної чуйности не тільки урядових чинників, але й усього громадянства.

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ЩОРАЗ ПОЛІПШУЄТЬСЯ

Економічний розгін позначається на щораз нових ділянках народного господарства ЗДА у щораз швидшому темпі. Поступове ринкове поліпшення найвиразніше видно в металюрґійній промисловості.

Ще два тижні тому виробництво сталі досягнуло щойно 58% своєї технічно - продукційної можливости, а вже нині його рівень піднісся до 64%.

Запотребування на сталь росте в автовій, будівельній і машиновій індустріях, у продукції металевого устаткування. В тяжкій промисловості загальна вартість замовлень і контрактів на 19% більша від минулорічної. А загальна вартість будівельних контрактів зросла майже на 6% у порівнянні з квітнем 1960-го року. Збільшилася продукція міді, цинку, ґуми, зросла фабрикація шкіри, бавовни і вовни, досягнувши найвищого рівня від травня 1960-го року. Також ціни на ці матеріяли зросли до рівня травневих цін минулого року. Без сумніву, зростання ринкових цін на сировину і півфабрикати є ще одним доказом загального економічного розгону на американському ринку.

Дуже важливим мірилом господарської погоди є інвестиції на розбудову та влаштування підприємств, які виявляють повільний, але поступовий ріст за першу половину 1961-го року. Треба сподіватися, що і в другій половині цього року надзвичайного розгону в індустріяльних капіталовкладах не буде, але вони поволі наростатимуть, запевнюючи економічну поправу, хоч і без швидкого проспериті́ту.

Не зважаючи на те, що відсоткова стопа все ще низька і все ще спадає, підприємці не поспішають із використанням цієї ситуації, бо рецесія залишила за собою доволі багато невикористаної технологічно - виробничої можливости підприємств. З ростом ринкового запотребування поодинокі виробничі заклади можуть кількісно збільшувати продукцію в рямах існуючих технічних можливостей, без якогось наглього капіталовкладу. Таке повільне й систематичне наростання інвестицій, а згодом і економіки, куди нормальніше.

І ще є один момент, який сповільнює проґрес економічної поправи. А саме, зиски в різних індустріяльних ділянках розмірно низькі. Вони впали за перше чвертьріччя на 18% і тим самим, так би мовити, автоматично стримують капіталіста від надто скорих капіталовкладів. Хоч було б зовсім неправильно дошукуватися в промислових і фінансових колах з цієї причини якогось занепокоєння. Цілком навпаки. В промисловості — оптимізм і надії на розгін, великі продукційні та продажеві можливості і знамениті прибутки в осінніх місяцях.

В обличчі устабілізованої ринкової рівноваги зростає оптимізм і в сільському господарстві, оцій, так би мовити, „хворій" ділянці національної економіки ЗДА. Фермери сподіваються, що споживач збільшить свої видатки на харчі та інші продукти аґрикультури, і це принесе підвищення цін і прибутків. Також збільшені державні субсидії на збалянсування сільськогосподарських цін поліпшують настрої власників фермерських господарств, зокрема молочарських, тваринницьких і тих, що продукують вовну, кукурудзу, риж, земні горіхи та сою. Менший оптимізм спостерігається в ділянках вирощування пшениці, тютюну і овочів, в годівлі дробу, а передусім індиків.

Одначе справи на ринку праці складаються вже не так корисно. Безробіття, хоч дещо спадає в сезоновому аспекті весняних робіт, все ще надміру велике. Зрештою, цього треба було сподіватись, і це підкреслювалося кількома наворотами в попередніх „Оглядах". Тож тривають наради над засобами можливої ліквідації цього прикрого явища; пропонується державну підмогу тим промисловим районам, що найбільше терплять від безробіття, збільшення індустріяльної продуктивности і т. ін. Проте, не зважаючи на наполегливі домагання робітничих юній, послідовно відкидається можливість скорочення годин праці, як один із засобів боротьби з безробіттям.

Невідрадним явищем на ринку праці, зокрема для інтересів організованого робітництва, є зростаючий конфлікт всередині Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій. — Спочатку провідники обидвох „крил" цієї найбільшої робітничої організації приховували свої непорозуміння від зовнішнього світу, але вони так загострилися, що їх уже годі приховати.

Конфлікт цей не новий, а, так би мовити, традиційний. Інтереси кваліфікованого робітника відмінні від інтересів масового некваліфікованого індустріяльного робітництва, і на базі розбіжности цих інтересів, як теж амбіцій поодиноких юнійних провідників, в 30-их роках, в кінці великої економічної депресії, прийшло до розламу всередині Американської Федерації Праці й створення Комітету Індустрійних Організацій, потім переназваного на Конґрес Індустрійних Організацій. В 1955 - 56 роках довершилася злука цих двох федерацій, а нині знову може загрожувати розлам. Ривалізація між уніями кваліфікованих робітників, об'єднаних в крилі Американської Федерації Праці і очолюваних Джорджом Міні, і уніями некваліфікованого промислового робітництва об'єднаного в крилі Конґресу Індустрійних Організацій і очолюваного Волтером Рутером та Джеймсом Кері, дедалі загострюється. Точками запального характеру є проблеми арбітражу в дискусіях між індустрією і робітництвом, неоднакове наставлення до різних законопроєктів, різниці в тактиці організування робітників, більше прихильному ставленні Конґресу Індустрійних Організацій до інтересів муринів, і особисті розходження. Міні критикує Рутера і Кері, а ці два закидають Міні протеґування кваліфікованих робітників.

Коли б прийшло до розламу в цій величезній професійній спілці, то це було б рівночасно заломанням всього робітничого фронту, послабленням його солідарности та джерелом нових гострих конфліктів серед аналогічних робітничих спілок. Однак, це могло б бути корисним з погляду загальнонаціонального господарського інтересу, бо означало б послаблення монопольного характеру організованих робітників.

А коли йде про розвиток економічних подій за кордоном, тоді й там і сумно і весело. В Західній Німеччині знаменитий економіч. просперитет спричинив величезне запотребування на робітника, а то й дошкульний брак робітних рук. Німецькі фабрики працюють тепер на повний технічно-виробничий потенціял. Американські кола, заінтересовані в розв'язці питання безробіття, студіюють німецьку економіку.

У Франції повертається господарський балянс, захитаний подіями в Альжирі. А британці йдуть далі шляхом опортунізму, і ідеологічно, а то й економічно котяться в провалля. Їм понад усе хочеться торгувати з СССР. Британський парлямент через альянс правих консерватистів і лівих лейбористів рішив всіми засобами змагатися за затіснення торговельних взаємин з комуно - совєтським бльоком.

М. Ч.

Іван Струк

НА СТОРОЖІ ПРАВДИ ПРО УКРАЇНУ

Наша еміґрація має багато проблем до розв'язання. Одною з них є проблема будівництва церков і шкіл, щоб наше покоління виховати в моральному, релігійному, національному і державницькому дусі, виховати його у вірності до України і льояльності для Америки.

У своїй нелегкій праці наша еміґрація, однак, замало присвячує уваги зовнішньому фронтові, бо політичний і науковий світ все ще відноситься до України, як до „терра іґнота".

Все, що ми дотепер зробили, є краплею в морі. Бо ж на 15-ій Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, крім Канади, Філіппін, Австралії і Чіле, ніхто більше, з Америкою включно, не зайняв виразного становища в справі поневолених Росією націй, а України зокрема. В дипломатичному словнику Америки існує тільки „Раша" або „Совєт Юніон", по енциклопедіях знаходимо багато перекручених фактів про Україну, в американських публікаціях і шкільних підручниках нас, українців, представляють як безформну масу, а Україну — як інтеґральну частину Росії.

У своїй кількалітній праці на зовнішньому відтинку я прийшов до висновку, що не американські інтелектуалісти, але ми самі винні в тому, що про нас зле пишуть, про нас замало знають, бо ми замало реаґуємо на ворожі нам публікації в пресі, а головно в шкільних підручниках.

Наша національна честь бунтується, коли про нас світ зле пише, але ми активно на це не реаґуємо, а коли і є яка реакція, то вона спорадична і не масова.

Що американських інтелектуалістів можна переконати, я наведу кілька маркантних прикладів.

Коли „Рідерс Дайджест" конденсував книжку Нобля і викинув українську термінологію, а збоку української спільноти посипалися протести, то славний колумнів Юджін Лайонс написав знамениту статтю про Україну, в якій Хрущова назвав катом українського народу.

Коли інформаційна служба при філії УККА у Филаделфії зареаґувала на необ'єктивні дані в шкільному підручнику „Нейборс ін Юрежіа", то автор і видавництво перепросили, зревідували своє становище і описали Україну окремо і досить правильно.

Редакція тижневика для молоді „Америкен Обзервер", по кількалітній контроверсії з нею, вмістила в найновішому числі мапу України та образок з українського життя і виразно заговорила, що Росія — це конґломерат, який складається з 60 національностей.

Щоб осягнути цей скромний успіх, Інформаційна Служба кілька років висилала до редакції того тижневика „Юкреніен Квортерлі", вислала „Історію України" Менінґа, щоденник „Америка" донині висилає їй ґратісово англомовні числа. Вкінці ми вислали до редакції протест проти затаювання української проблеми. В цьому протесті ми звернули увагу, що ОН (1945 р.) визнали Україну як „нешенел стейт", прийняли її в свої члени, і тому є побажаним, щоб „Америкен Обзервер" як едукаційний орган подавав всестороньо і об'єктивно відомості своїм молодим читачам, які в майбутньому можуть стати амбасадорами, суспільними та політичними провідниками Америки.

Цих кілька прикладів дають нам до зрозуміння, як багато можна в тому напрямі зробити.

Ми мусимо в першій мірі звернути увагу на пресу для молоді і на шкільні підручники, бо так, як виховається американська молодь, таких будемо мати приятелів України. Тому нічого дивного нема в тому, що американський світ індиферентний для української справи, йде по лінії російської політики і науки, бо так виховала його американська школа і шкільні підручники, спрепаровані під впливом старої російської еміґрації і прихильників Росії.

УККА, наукові інституції, УНСоюз і інші забезпеченеві та політичні організації видали багато публікацій і наукових праць, щоб запізнати світ з Україною. І це друковане слово зробило велику роботу. Публікації і наукові праці в чужій мові мають безперечно велике значення, однак, на мою думку, ця праця є менше активного характеру, бо чужинець прочитає книжку або й ні і відложить її до своєї бібліотеки. Під активною реакцією я розумію безпосередній контакт з автором, який фальшиво представляє Україну, щоб доказати йому джерельними фактами, де саме він помиляється.

Хто має зайнятися на зовнішньому фронті працею в спростовуванні фальшивих вістей про Україну?

Це — річ дискусійна. Є голоси, що тою справою повинні зайнятися наукові інституції, як найбільш компетентні. Однак, з огляду на фінансові трудноці, вони не можуть бути многогранними, себто видавати наукові праці і займатися спростовуванням фальшивих книжок про Україну.

Є голоси, щоб для цієї цілі створити Український Публіцистично - Науковий Інститут, . Ця концепція не є зла, але, з огляду на потребу до-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Антін Малюца

МИСТЕЦЬКИЙ ТАНОК І КУЛЬТУРА НА ЕМІҐРАЦІЇ

(2)

Казати, що це — „низька школа", це не конче мусить бути пониженням. Для людини з ширшим поглядом на справи це може бути також підкреслюванням істотної суті діяльности Авраменка: без нього навіть не можна серйозно думати про український танок складнішого мистецького порядку. Це — широка та конечна підстава, як народна школа для середньої і високої освіти, а все разом — для евентуальної самостійної наукової діяльности.

В ділянці пісенної культури ці процеси відбулися в нас раніше, пішли далі, і хоч вспіли нагромадити свої досягнення та успіхи, не раз заходили в сліпі вулички.

На терені Ню Йорку діють ще танкові гуртки, очолювані Бакадом та Флисом. Вони мали куди більше попрацювати над собою для публічного виступу, а їх танці скомпоновані на складніших засадах. Користає з цих груп також переважно молодь вже тут роджена, як і неукраїнці, що потребують познайомитися з українським танцем, часом навіть для свого професійного вжитку.

В атмосфері, витвореній самими мистцями в ділянці музики, малярства і літератури, про абсолютну вищість форми над змістом неможлива серйозна дискусія, особливо про суто мистецькі змісти. Залишається дискусія про форму.

Декілька питань завжди вимагатимуть свіжих відповідей. Чи балетизація або й кабаретизація українських танців є формальним мистецьким поступом? Модерний мистецький танок на відміну від клясичного балету не має тенденції призбирувати та систематизувати формальні засоби виразу, — словом, теоретично залишає глядача в очікуванні все нових і нових, на імпровізації опертих маніфестацій мистецьких виявів, без перспективи створення стилю, аналогічного до клясики. Говорити про більші чи менші зовнішні прикмети того чи іншого мистця, більшу чи меншу віртуозність кроків того чи іншого виконання? Формально не багато про що в нас залишається для обговорення.

Не диво, що така поява, як група Мойсеєва, приголомшує всіх, і ніхто не знає, що сказати. Форма — досконала, навіть цирк нехай сховається! Хореографічні та сценічні ефекти мають у собі щось невідхильно - сильне і невідоме західній людині, зокрема американській. Адже ж так багато наших людей беззастережно орієнтуються на американський смак. А в американських традиціях і практиці всяке мистецтво підпадає під категорію розваги, вартість же розваги міряється успіхом - розголосом, що приносить успіх матеріяльний. Отже, мистецтву приділена роля навіть нижча, як у совєтській теорії і практиці, де мистецтво є „надбудовою для клясової боротьби". Є, щоправда, десь там за катедрами університетів та по закамарках музеїв теоретики, які мають такі самі високі поняття про вагу мистецької діяльности, як і їх західньоевропейські колеґи. Як писав П. Марченко про „вічне й невмируще в мистецтві Олени Ґердан - Заклинської", — „під певним кутом зору філософія є мистецтвом думання, а мистецтво є філософією в образі, в емоції, в інтуїції, в експресії і імпресії". Та хто знаходить нині час для теоретиків і смак у теоріях? Отже, при домінуючій на Заході формальності естетичного споглядання після сов. мистецтва лишається враження чогось стихійного, майже віра в якісь рушійні сили російської людини і совєт. способу життя... Жарти і кпини з їх мистецтва не є гідною противагою і тільки підкреслюють неспроможність його критично проаналізувати. А саме як розглядати критично та ідейно складові елементи і цілу систему, то не так воно все вже єдино можливе найліпше.

Наші прихильники та ентузіясти, що їм так заімпонував клясичний балет і його похідні та допоміжні форми, мусять собі усвідомити деякі речі, а саме, що можна, а чого не можна виразити цією системою, які є теоретичні можливості для розбудови українського танкового мистецтва в рямцях цієї системи та які практичні можливості на неї рівнятися, не кажу навіть випереджати?

Те, що сьогодні звемо клясичним балетом, мало свій початок у французьких народних танцях тому кілька століть. Перейшли ті танці згодом на королівський двір, де й набралися церемоніяльности та високої манірности. Згодом під керуванням професіоналів вдосконалилися, підносилися технічно вимоги до виконавців, так, що для успішної участи в ньому треба було довголітньої вправи і заправи з дитинства. Як закордонна мода, балет був плеканий в царській Росії і в спадщині дістався большевикам. Тепер його плекають в чистому й непорушному вигляді як найвище національне російське танкове мистецтво. Щоб скрасити якось колгоспне життя і виробничу буденщину, початкові балетні вправи та виступи удоступлено молоді за залізною завісою навіть на терені районових осередків, існує можливість талановитішим підтягнутися до обласних, а найбільш кваліфікованим попасти у республіканські школи і навіть у всесоюзну. На таку широку селекцію не можуть собі дозволити не тільки російські еміґрантські балетні групи, але й Королівський Лондонський і Королівський Данський балет. Та й чи варто так дуже старатися?

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Дві індивідуальні виставки в Ню Йорку: Мирош, Гніздовський

З початком лютого відбулася виставка картин Михайла Мироша в Інтернаціональній Ґалерії при Медісон Евеню в Ню Йорку. Там були зібрані образи з кількадесятирічного періоду творчости мистця, що в них виявився ступневий еволюційний перехід від давнішого досить прецизного реалістичного стилю до нового, більш свобідного і загального, з елементами експресіонізму. Різнородна тематика виставки обіймає основні ділі малярської творчости, від натюрмотів через портрети, красвиди, квіти до реалістичних і символічних фігурних композицій.

Хоч інтелектуальна концепція декількох картин не стоїть на висоті техніки, яку можна назвати бездоганною, то живий темперамент і поетична візія промовляють до нас переконливо — із насичених барв, із повних форм людського тіла, з темних блискучих очей постатей; є щось у цьому підході, що нагадує концепцію давніх настроїв борокко, малювання людського тіла, як символу повноти і здоров'я, в протиставленні до концепції модернізму, що любується в зображуванні деґенерації й знищення. В змаганні до сили виразу Мирош вживає сильних контрастів темного і ясного (головно у нових картинах), але темні барви загально переважають, як темно-сині, темно - фіялкові, переплетені деинде червоними.

Серед нових картин вирізнюються свіжі й зрілі речі (як „Галовін", „Костюмовий баль"), і теж серед інших не раз натрапляємо на несподівану романтичну концепцію, що спонукує нас станути перед образом („Суєта", „Медитація").

Мирош нераз малює загально вживані в давнішому малярстві теми („Сальоме", „Земний рай") і цим різниться від багатьох сучасних мистців, які панічно бояться всякої традиційної теми в наслідку визнаваних ними модерністичних догм. Як відомо, кількість основних можливостей у всякому мистецтві обмежена і тому кожний мистець з конечности „позичає" щось від інших. Ці позички бувають не тільки тематичні, але також технічні й стилістичні. Виходячи з цих і подібних заложень, треба ствердити, що нема абсолютної ориґінальности в мистецтві, але існує релятивна ориґінальність, тобто новість деяких елементів твору, як вираз індивідуальности мистця. Такої ориґінальности не можна відмовити Мирошеві, який і своїм кольоритом і вибором тем спонукує нас переживати те, що він вложив у свої візії.

Декому зробив несподіванку Гніздовський своєю виставкою, що відбулася в Селпітер Ґаллері при 57 вулиці в Ню Йорку, в лютому ц. р. У творчості цього мистця існує еволюція, що виявляється змінністю особистого стилю у відповідних періодах часу. Досі, тобто після періоду його модерністичних експериментів його стиль характеризувала комбінація графічних і малярських елементів і велика прецизія при рівночасній площині образу. **Безумовно** площинність малярської структури стала неначе його догмою. Деякі його речі нагадували японські дереворити; з них бачимо ще декілька на виставці, як „Водяні лілеї", „Квітучі черешні". Теж і **знані** його сцени з підземної залізниці належали сюди. І це не дивно. Площинність має свою історію, як атрибут модернізму. Ще від часів імпресіонізму концепція східнього малярства без тіней і без третього виміру імпонувала західнім мистцям через свою новість і свіжість. Але не можна заперечити, що ця концепція більш примітивна, як західний принцип тривимірного реалізму. Тому вона не може вдержатися на довго в інтеліґентного мистця, що приналежний до традиції Заходу. І Гніздовський у своїх найновіших працях вернувся до майже клясичного підходу, що характеризується повнотою і прецизією і світлотінною в роді Рембрандта. Це спонукує мене застановитися, чи його попередня модерністична стилізація не випливала більше із суґестій мистецького середовища, як із спонтанної духової потреби. Тимбільше, що у подібному (клясичному) стилю Гніздовський малював уже давніше, на початку своєї творчости, і це була його точка виходу.

У його міських образах є іронічно-критичний погляд на сучасну змеханізовану цивілізацію, підкреслений площиною геометрично - прецизною композицією. Але вже у „Рухомих сходах" люди немов оживають: крізь мертвоту стандаризації починає пробиватися індивідуальність людських облич. В інших образах Гніздовський відвертається від проблематики міста і малює живі твори природи: кукурудзу на полі, пшеничний лан, водяні лілеї, овочі, жіночі портрети. Його твори є результатом емоцій, перепущених через спокій філософської медитації; звідси глибша думка — духове підложжя його творів. Через те його картини стають повніші й досконаліші, бо крім бездоганної техніки, ориґінального стилю і трьох фізичних вимірів, збагачуються ще одним виміром — духовим.

Любомир Кузьма

Спільне вячене молодечих організацій в Дітройті, Миш.

1961 рік позначився гарною співпрацею всіх молодечих організацій на західній стороні великого Дітройту. Школа Українознавства Кружка „Рідна Школа", Пластприят і СУМА „Київ" влаштували спільно новорічну забаву, яка дала повний моральний і матеріяльний успіх. 12 березня, у великій залі Українського Народного Дому, цілоденна парафіяльна школа церкви св. Івана, Школа Українознавства, Осередок СУМА „Київ', Пласт і МУН влаштували спільно вдале свято в поклоні Т. Шевченкові. Це перший раз в історії **Дітройту** всі школи і молодечі організації з о. парохом, оо. сотрудники, зі своїми сестрами, вчителями і виховниками згуртували молодь для одної виховної цілі. Це була гарна подія. Шкода тільки, що УККА, який влаштовував цього року свято в честь Т. Шевченка, не відступив частини програми для молоді. Це було б заохотило молодь брати участь у святах, влаштовуваних старшим громадянством.

Ті дві імпрези заохотили провідників молодечих організацій до дальшої співпраці і 23 квітня в залі Політичного Клюбу при Сікат, Школа Українознавства, Пластприят і Осередок СУМА „Київ" влаштували спільне Свячене. Час підготовки був короткий, але програма свята пройшла з повним успіхом. Простора заля не могла помістити батьків, приятелів і дітей. До матеріяльної сторінки і програми свята вложили всі три організації багато труду, що дало повне вдоволення виконавцям і гостям.

Свято відкрив управитель Школи Українознавства І. Білоус, а проводив дальшою частиною голова СУМА п. Е. Василина. Дари посвятив і виголосив **промову** о. декан В. **Яремак**, а пані зі всіх організацій обслужили гостей. По перекусці була коротка, але змістовна програма, яку започаткувала В. Гаховська з Юного СУМА, доповіддю про великодні звичаї в Україні. Доповідь добре опрацьована і гарно виголошена, тому не диво, що заля вислухала її з увагою. Пластунки О. Балтарович, І. Перецька і Л. Балтарович віддеклямували вірші „Весна", „Христос Воскрес" і „То теж весна", а діти Українознавчої Школи виконали під проводом вчительки школи п. С. Лопатяк і п. Галі Футала кілька гагілок.. П. Футала дала велику поміч школі і навчила старших дітей кількох гагілок. Були привіти від організацій і ліцитація писанок і тортів. По закінченню свята ще довго гості пригадували собі пригоди Великодних Свят, а діти мали розкіш побавитися на великій площі Клюбу. Господарська частина була в руках п. Яворівської при помочі інших пань. Дохід з новорічної забави поділено поміж організації, а чистий прибуток із свята в честь Тараса Шевченка в сумі $151 переслано на будову пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні.

І. Б.

● **Дирекція Університету Українознавства при НТШ** повідомляє, що 17-ий цикл викладів відбудеться в суботу, дня 13-го травня ц. р., від години 2-ої по полудні в домівці НТШ при 302-304 Вест 13-та вулиця у Ню Йорку. У програмі виклади з новітньої історії України, літератури, шевченкознавства й етнографії.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ коштує так мало! Брак забезпечення коштує так багато! Забезпечіться в Українськім Народнім Союзі!

Виховний Семінар для матерей у Филаделфії

Коли торік Виховна Комісія СФУЖО у Филаделфії впровадила цю форму дискусійних зустрічей, вона сподівалась цим піднести виховне вміння наших матерей. Здавалось, участь матерей у Семінарі буде жива й конструктивна і вкінці Семінару матері скажуть своє слово.

Так воно не сталось. Хоч участь матерей у лекціях була поважна і зацікавлення доповідями велике, проте в дискусіях появилась певна пасивність чи навіть охота — перекинути труднощі виховання на школу чи середовище. Багато часу зійшло на жалях і наріканнях, а не видно було виразної охоти чи спромоги побороти всі труднощі. Так немов би матерям не стало для цього снаги і сили.

Тому програму Другого Виховного Семінара Комісія уплянувала йнакше. Перш усього скоротила його до трьох лекцій (Перший Семінар складався з шести), щоб уможливити участь у цілому його циклі. А подруге — уложила його з тем, що творять пекучі проблеми виховання в юнацькому віці. Тим самим обмежила не тільки час тривання, але й коло матерей. Проблеми були актуальні, а доповідачами — відомі ахівці.

Відкриття відбулось 5 березня доповіддю п-ні Марії Стратієнко, голови Вих. Комісії на тему „Авторитет батьків". Вечором проводила п-ні В. Цегельська, вих. референтка Окр. Ради. Ця проблема зацікавила матерей, бо прибуло їх доволі багато. Доповідниця розгорнула передумови цього важливого вихованого засобу, а саме знання психології дитини, тісний зв'язок між батьками і дітьми, погідну родинну атмосферу. Окремо торкнулась кар і нагород, що їх так часто невміло застосовують батьки. Завершила цю доповідь вказівками для національного виховання.

Дискусія виявила зацікавлення присутніх. Вона була конструктивна тим, що матері ставили запити: Як зарадити впертості дитини? Як вийти з конфлікту зі школою українознавства? Чи можна стосувати фізичні кари? Вже не було безпорадности й нарікання у їх словах, а охота шукати виходу в виховних труднощах.

Ще більше проявилось це на другій лекції. Темою її було „Статеве дозрівання молоді". Доповідав молодий доктор психології Іван Головінський. Вечір провадила п-ні Марія Стратієнко.Оце дозрівання з'ясовано у трьох площинах — фізіологічній, психологічній і суспільній. Зокрема в двох останніх вирინули зразу труднощі, що так непокоять батьків. Доповідач коротко з'ясував їх, вказуючи на потребу їх ширше передискутувати.

Дискусія розгорілась. Вона перекинулась із проблем дозрівання в площину статевого освідомлення дітвори й молоді. Чи й коли розказати про те дитині? Яких засобів вживати для того, якими арґументами послуговуватись? Видно було, що ця справа всіх однаково хвилює, і відповіді й поради доповідача трапляли на добрий ґрунт.

Та пізніш заторкнено також проблему дозрівання. Наш теперішній світ такий відмінний від того, в якому розвивались і доростали матері, що в їх запитах був страх за їхній найбільший скарб, доростаючу молодь. Як загартувати молоду душу, як освідомити її про загрози, що чигають на неї? Як провести її крізь цей, для неї, трудний час?

Знов відповідав прелеґент і давав матерям вказівки і поради. Із обміну думок вилонилась пропозиція частіше влаштовувати такі дискусійні вечорі, в яких матері могли б обмінятись своїм досвідом та засягнути фахової поради.

Отже мету Виховного Семінара осягнено! Тієї живої участи матерей дочекались ми аж при кінці другого циклю доповідей. Щойно тоді заговорила вона, як творча сила у вихованні і за її бажаннями піде Виховна Комісія СФУЖО.

Тому найближчим завданням тепер провести Виховний Семінар для матерей у Ню Йорку. Програму його підготувала в порозумінні з Культ. Освітньою Юомісією 8ФУЖО, а проведення взяла на себе Окр. Рада оюзу Українок Америки. Подробиці будуть подані в пресі.

Л. Б.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **На похороні сл. п. Н. Четвінського у Вакфілд, Ілл.** зібрано за **почином пп. Григорія Семочка і В. Музики $40.00**, на пам'ятник Шевченкові. Гроші ці переслано через адміністрацію „Свободи" і прізвища та пожертви жертводавців будуть проголошені у свій час в загальному списку пожертв.

● **Промоція Юрія Мирослава Левицького** на доктора філософії відбулася в суботу, дня 27 квітня ц. р., на Монтреальському університеті. Юрій М. Левицький був промований після оборони написаної ним праці на тему „Лексичні канадизми в мові українців Монтреалю". Докладніший допис про нашого молодого науковця і його дисертацію буде надрукований згодом.

● **Перша середньошкільна конференція СУСТА в Балтіморі** відбулася в днях 29 і 30 квітня ц. р., з доповідями О. Зінкевича, К. Савчука і Юрія Чапельського. Звідомлення з цієї конференції, надіслане К. Савчуком, буде надруковане в одному з дальших чисел „Свободи".

● **Інститут Математичних Наук у Ню Йорку найменував** своїм членом молодого українського науковця д-ра Володимира Петришина. Водночас із цим Інститут надав д-рові Петришинові стипендію на поглиблення його наукових студій в ділянці теоретичної математики. Ширше повідомлення про це буде надруковане згодом.

● **На Університеті ім. св. Бонавентури в Олін, Н. Й.**, що його ведуть Отці Францішкани, відбулася в днях 15-го березня до 15-го квітня ц. р. виставка українського мистецтва, влаштована заходами п-ні Віри А. Томків, дружини д-ра Богдана С. Томкова. Звідомлення з цієї виставки, надіслане п. Михайлом Луцишином, буде надруковане пізніше.

● **Повторення вистави п'єси Марійки Підгірянки „В чужому пір'ї"** відбулося з повним успіхом у Филаделфії дня 22-го квітня ц. р. Рецензія на цю виставу, надіслана проф. Сергієм Крашенінніковим, буде вміщена у „Свободі" в одному з пізніших чисел.

Ніксон діє, як провідник Республіканської партії

Ди Мойн Айова. — Колишній віце-президент Ричард М. Ніксон в перших двох днях своєї 10-денної поїздки по ЗДА промовляв у Шикаґо і в Ди Мойні, де відбував також і конференції з представниками Республіканської партії, під час чого він діяв, як провідник республіканців. З його виступів і з щирого вітання партійними провідниками колишнього віце-президента і невдалого кандидата на президента виходить, що республіканці вважають його за свого ідеолога. Ніксон закликав до скріплення партійної організації в стейтах, бо він переконаний в тому, що це допоможе до виборчого успіху в 1962-му році. З заяв Ніксона виходить, що новий голова Крайового Республіканського Комітету, якого мають наіменувати, буде його людиною. Ніксон хоче мати вплив на найменування республіканських кандидатів на різні пости. Фармерська політика секретаря рільництва Орвілла Фрімена не є добра для фармерів, які за два роки так зненавидять Фрімена, як не любили республіканського Езру Тефта Бенсона. Ніксон заявив, що ЗДА вклали великі інвестиції в його особу під час довгої урядової його служби, і тому він уважає, що повинен забирати голос в публічних справах.

До Ляосу прибула міжнародна перемирна комісія

Вієнціян. — Сюди прибула в понеділок дня 8 травня ц. р. міжнародна перемирна комісія, що її завданням буде нагляд і контроля над дотриманням умов припинення збройних дій, встановленого в середу минулого тижня. Комісія, яка складається з представників Канади, Польщі й Індії і яку очолює один з репрезентантів Індії, розділилася під час свого перебування в Сайґоні на дві групи. Одна з цих груп під проводом Самарендраната Сена прибула до Вієнціяну і друга виїхала до Ксієнхуанґу, столиці прокомуністичних і невтралістичних збройних сил. Голову комісії Сена й інших членів першої групи вітав на летовищі у Вієнціяні міністер інформації у правому уряді, що його очолює князь Боун Ум. Сен висловив сподівання, що всі чинники в Ляосі будуть співпрацювати з комісією і допоможуть виконати поставлене їй завдання.

Австралійські українці та австралійські бушмени

І тих і тих жителів у теперішній Австралії показав кінооператор Яр. Кулинич засобом кольорового фільму в студії Василя Авраменка 12 Ст. Маркс Плейс, Ню Йорк, групі зацікавлених інтересантів українського і неукраїнського походження. Черговість в наголовку відповідає показуванні тих жителів на фільмі, а не хронологічному заселенні п'ятого континенту.

Як у калейдоскопі міняються образи з життя українців у розсіянні по всій Австралії, ба навіть на Тасманії. Церковно і національно святочні сцени переплітаються з організаційними і будневими, хорові з танковими. Навіть без особливих пояснень знавця українського життя-буття на тому континентальному острові разом із Тасманією глядач відчуває скитальчу спільноту, неспотворену ані обрядовим, ані партійним розбратом.

Картини зі святкування Роковин Гетьмана Івана Мазепи, або з пластунського і студентського руху, хорів і танків, як і Великодніх Свят в обидвох обрядах — інакше виглядають в порівнянні з такими ж у всіх інших скупченнях українських скитальців. Документальний фільм про життя-буття первісних і справжніх австралійців, званих бушменами, — є унікатом. Варто подивитися на фільм, не тільки ради чітко висвітлених образів природи і людей із способом життя малощо не кам'яної доби, але ще й тому, що цей фільм зреалізував українець, як кінооператор і українець як мистець-маляр, який заприязнився із малярсько-мистецьким феноменом серед бушменів, і через нього зі самими бушменами. І то якраз на пару тижнів перед смертю того феномена.

Цей фільм є надзвичайно цікавий і повчальний не тільки для шукачів екзотичних подразнень ока й уяви, але й для глядачів зі зацікавленням в біології, антропології, соціології, ботаніки та змін в природі землі, і життя на ній, і матеріяльного і духового. Його не опишеш як слід. Його треба побачити.

В. Косаренко-Косаревич

НА СТОРОЖІ ПРАВДИ ПРО УКРАЇНУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сить великого фінансового вкладу, цей Інститут має малі шанси на успіх. А поза тим навіть якби постала така інституція з оплачуваними працівниками, які виключно займалися б спростовуванням фальшивих вістей про Україну, то два чи й десять працівників не вив'язалися б із свого завдання, бо лявіна фальшивих публікацій суне з щораз більшим розгоном.

Зрештою, є при Централі УККА Комісія публікацій та інформацій, яка в міру фінансових засобів видає англомовні публікації. Ця Комісія могла б зайнятися і спростовуванням фальшивих книжок про Україну, коли б на це знайшлося більше фондів.

А тим часом, поки знайдуться спеціяльні фонди і наукові інституції розвинуть працю спростовування фальшивих вістей про Україну на більшу скалю, ми повинні вже організувати комісії чи інформаційні служби по філіях УККА чи оазах українських середовищ. Вони можуть стати допоміжним фактором наукових товариств, аванґардом на найбільш загроженому фронті. Інтеліґентних сил є в нас багато, аби зрозуміння безмірно величезної ваги і значення праці в спростовуванні фальшу про Україну.

Ми маємо багато доказів, що не тільки компетентні чинники, люди з вищою освітою, але й батьки та шкільна молодь причиняються у великій мірі до правильного трактування української проблеми.

Діяльність Інформаційної Служби, як автономного тіла під патронатом філії УККА в Филаделфії, яка впродовж неповних двох років свого існування зреферувала три шкільні підручники, одну публікацію і тижневик „Америкен Обзервер" з позитивним вислідом, є найкращим доказом, як багато можна зробити і без спеціяльної фінансової помочі УККА чи української громади.

Нашими національними імпрезами, ювілеями, люксусовими бенкетами та забавами не переконаємо світ в слушності нашої справи. Нам треба фактів, наукових праць, треба кинутися у вир боротьби з авторами, які свідомо чи несвідомо фальшують нашу історію і культуру.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

ЧЕТВЕР, 11-го ТРАВНЯ 1961:

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Українського Народного Дому, Відд. 316, в год. год. 8:00 вечером. — Управа.

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ТРАВНЯ 1961:

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, в год. 8:00 веч., в Січовій залі. — Ю. Варанюк, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 155, в залі УНДому, при 760 Стейт вул., в год. 7:00 веч. — І. Будняк, секр.

СУБОТА, 13-го ТРАВНЯ 1961:

ЛІНДЕН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Від. 336, точно в год. 7:30 веч., у Стефана Березн, при 610 Von Bueron Ave. — А. Андріїців, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Відд. 204, в год. 7:00 веч., в залі УНДому, при 140 2-га Еве., ч. залі 25 — В. Гасій, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, в год. 7:00 веч., при 675 So. 19th St. — М. Т. Юров, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 156, точно в год. 7:30 веч., в Громадському Домі. — В. Новак, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Звичайні Місячні Збори Т-ва „Мир", Відд. 324. — І. Струк, секр.

ШИКАГО — ПІВДЕНЬ, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, в год. 7:30 веч., в парохіяльній залі, при 4950 Полайна вул. На порядку нарад: справа 50-літнього Ювілею. — Гр. Гарасим, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В СПРАВІ

СЕКРЕТАРСЬКО - ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КУРСУ

на Союзівці

Успіх минулорічного курсу спонукує Екзекутиву УНСоюзу повторити його в 1961 році. Цьогорічний секретарсько-організанційний курс УНСоюзу відбудеться на Союзівці, Кергонксон, Н. Й. в часі

від 17-го до 23-го червня 1961 р.

Початок курсу:
в СУБОТУ, 17-го ЧЕРВНЯ 1961 року
в год. 3:00 по полудні;

а закінчення:
в П'ЯТНИЦЮ, 23-го ЧЕРВНЯ 1961 року
в год. 10.00 ранку.

Участь в курсі можуть взяти секретарі та організатори УНСоюзу й особи, які зобов'яжуться стати організаторами.

Приміщення, харч, та навчання на курсі є БЕЗПЛАТНІ. Кошти доїзду оплачують самі курсанти. Родини курсантів можуть знайти в тому часі приміщення на Союзівці, по зниженій ціні.

Зголошення слід слати до 20-го травня ц. р. до
ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ
при 81-83 Grand Street — Jersey City 3, N. J.

ЕКЗЕКУТИВА УНСОЮЗУ

Головна Канцелярія в порозумінні з Канадійською Канцелярією УНСоюзу

— скликають —

на неділю, 14-го травня 1961 р.
в год. 2:30 по полудні
в залі УНО — при 297 College Street
в ТОРОНТІ, Онт.

ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

участь в яких повинні взяти Представники, Відділові Урядовці та Конвенційні Делеґати таких Відділів УНСоюзу:

49, 418, 432, 440, 469, 478, 480 — в ТОРОНТІ
466 в БРЕНТФОРДІ

461 в КРОВЛЕНДІ	470 в ЛОНҐ БРЕНЧ
451 в ҐРИМСБІ	468 в НАЯҐАРА он ЛЕЙК
458 у ГАМІЛТОНІ	464 в ОШАВІ
436 в КІЧЕНЕР	427 у СТ. КЕТРИНС
460 в ЛОНДОНІ	449 у ВОТЕРФОРДІ

НА ПОРЯДУ НАРАД:

1. Заснування Окружного Комітету Відділів УНСоюзу;
2. Вибір Окружної Управи та Контрольної Комісії;
3. Пошанування пам'яті Покійного Предсідника УНСоюзу бл. п. ДМИТРА ГАЛИЧИНА;
4. Організаційні справи.

Участь у нарадах візьмуть:

інж. Володимир КОССАР — гол. контролер і директор Канадійської Канцелярії;

Богдан ЗОРИЧ — гол. радний УНС і екзекутивний секретар Канадійської Канцелярії.

НА ЗБОРИ ЗАПРОШЕНЕ ТЕЖ ШИРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ТОРОНТА Й ОКОЛИЦІ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ЦЕ СУТО ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНСЬКА БРАТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ. СТАТИ ЇЇ ЧЛЕНОМ — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ І ВАШИХ РІДНИХ МАТЕРІЯЛЬНО. ЦЕ ЗНАЧИТЬ БУТИ СПІВВЛАСНИКОМ ЙОГО НАДБАНЬ І ВИБИРАТИ, ЧИ БУТИ ВИБРАНИМ В ЙОГО КЕРІВНІ ОРГАНИ.

„СОЮЗІВКА"

ОСЕЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в КЕРГОНКСОН, Н. Й.

приймає вписи

ДІТЕЙ — у віці від 7 до 11 років
— на —
ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ
— яка триватиме —
для ДІВЧАТ — від 24-го червня до 15-го липня
для ХЛОПЦІВ — від 16-го липня до 6-го серпня.

По ближчі інформації та за аплікаціями до виповнення, прошу зголошуватись на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Tel.: Kerhonkson 5641 Kerhonkson, N. Y.

Посмертна згадка

Теодор ШМАЙДЕЙ, — член 286 Відд. УНСоюзу в Джерзі Ситі, помер 6-го травня 1961 року. Покійний народ. 1894 р. в Завадка Римановська, пов. Сянік, Зах. Україна. Залишив у смутку дружину Юстину, синів: Івана, Василя, Михайла, Володимира і Петра, доньки: Анну Флюд, Марію Бравн, Анну Евіс та 10 внуків. Похорон — у вівторок, 9-го травня 1961 р., на цвинтар Holy Cross Cemetery. Вічна Йому Пам'ять!

В. Хиляк, секр.

АПЛІКАЦІЇ НА ПРИЙНЯТТЯ на КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на „СОЮЗІВЦІ" — в Кергонксон, Н. Й.
від 6-го до 30-го серпня 1961

Ім'я ....
Адреса ....
Вік .... Член УНСоюзу, Відд. ....
Знання української мови: — добре; слабе; дуже слабе.
Залучаю на рахунок оплати: $ ....
(Повна оплата курсів є $120.00. Половину належности треба вплатити з аплікацією).

ПОВІДОМЛЕННЯ

Високошановних наших Клієнтів, українські Установи і Організації, які мають заборгування у „СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо ВИРІВНЯТИ ЯКНАЙСКОРІШЕ свої зобов'язання.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ"

ТАРЗАН, ч. 4642. Зустріч із Померосм!

Пан джунґлів вибіг на галявину і побачив скуйовдженого Помероя, як він біг в напрямі проваля.

Тарзан видав бойовий виклик самця мавп.

Потворний крик затримав Помероя на його бігу. Він напружився в недовір'ї з вибалушеними очима. — Ви!